

MOSSÈN XAVIER MORLANS

Mossèn Xavier Morlans (Barcelona) és Doctor en Teologia per la Universitat Gregoriana de Roma i professor de la Facultat de Teologia de Catalunya. Fa uns dies va impartir una classe online dirigida als alumnes de l'Institut de Teologia per a Laics de Menorca.

Mossèn Xavier: Quin va ser el tema de la classe online?

-Vaig oferir la mateixa ponència que havia presentat al congrés "Pueblo de Dios en salida" celebrat el passat mes de febrer a Madrid, organitzat per totes les Delegacions d'Apostolat Seglar de la Conferència Episcopal Espanyola. El títol de la ponència és "La reintroducció del primer anunci en la pastoral ordinària de la Iglesia catòlica. Redescubrimientos y conversiones". (La podeu trobar escrivint aquest títol al cercador d'internet. Hi trobareu una versió més breu filmada i el text complet).

Que s'entén per "Primer Anunci"?

-Cal recordar que el cristianisme abans de ser una idea del món, una ètica o uns rituals és la comunicació personal de Déu amb la humanitat per mitjà de fets i paraules. És a dir, el cristianisme és l'esdeveniment de la revelació de Déu. En aquesta revelació hi ha un nucli inicial que és una Paraula amb la capacitat d'engendrar la fe. És la invitació a creure. És el nucli de l'Evangeli o de la Bona Notícia: "Obre el teu cor a Déu que en Jesús Ressuscitat t'ofereix el seu amor i l'alliberament radical de tot esclavatge ara i aquí".

Per què parla de reintroducció i redescobriments?

-Com a conseqüència de la reacció antiprotestant, el catolicisme popular va articular-se entorn de tres pràctiques: el catecisme, la missa i les devocions i el ser bo. Es va oblidar una cosa prèvia i fonamental que és la vinculació vital amb Jesucrist com a Salvador. Ara cal reintroduir aquesta pràctica de l'Anunci, que és el que motiva la vinculació vital amb Jesucrist, i que és anterior -si be íntimament connectada- a la catequesi, als sacraments i la vida moral.

I això de les conversions?

-Cal una conversió intel·lectual per admetre que tota acció no sempre és conseqüència d'una idea, sinó que hi ha accions que són esdeveniments que provoquen idees. És l'Anunci humil i amorós de Jesucrist i la invitació a establir un vincle amb ell el que provoca el camí de la fe i les idees i comportaments que se'n segueixen. Cal una conversió teològica per admetre que, si bé els sacraments porten a la plenitud de la fe, l'Anunci -inlús fora de la litúrgia en el teixit de la vida quotidiana fet per laics i laiques- és el que engendra la primera fe. I cal una conversió pastoral: no hauríem de dir "S'evangelitza més amb fets que amb paraules". Hauríem de dir: "Es comença a evangelitzar amb els fets i quan arriba el moment amb la Paraula-Anunci."

Toni Olives

full dominical

Església de Menorca

Número 1995 - Any XXXIX - 25 octubre 2020

paraules del bisbe

ATENCIÓ ALS PETITS

† Francesc, Bisbe de Menorca

Benvolguts diocesans:

En el capítol 18 de l'evangeli de Sant Mateu es conté un discurs de Jesús als guies de la comunitat. Aquest discurs té com a punt de partida aquesta pregunta que realitzen els deixebles: "Qui és el major en el regne dels cels?". Jesús respon realitzant un gest: crida a un fiet, el posa enmig d'aquells deixebles i diu: "si no us convertiu i us torneu com els fiets, no entrareu en el regne dels cels". A continuació adverteix sobre el perill d'escàndol i diu: "Compte amb menysprear a un d'aquests petits". Finalment, presenta la paràbola de l'ovella perduda, que en aquest Evangeli té un sentit una mica diferent a com la presenta sant Lluç, perquè aquí no parla tant de Déu com dels cristians, que mai han de perdre de vista les ovelles més febles. Conclou Jesús dient: "no és voluntat del vostre Pare que està en el cel que es perdi ni un d'aquests petits".

L'Església no pot mai perdre de vista als més petits, a les ovelles més febles. Per a això, hem de abocar-nos als que tenen més necessitat, prestant-los una atenció privilegiada i sent capaços de tots els

sacrificis per ells. Compartir amb el petit és un valor irrenunciable per a la comunitat cristiana.

Dietrich Bonhoeffer, un pastor protestant de gran altura moral, que va ser afusellat pels nazis en la presó de Flossenbürg, va meditar molt sobre aquest passatge de l'evangeli i va deixar escrites aquestes paraules: "Tota comunitat cristiana ha de saber que no sols els febles tenen necessitat dels forts, sinó també que els forts no poden menysprear als febles. L'exclusió dels febles és la mort de la comunitat" (La vida comuna). El centre de la comunitat no pot ser ocupat pels forts i poderosos, que s'imposen sobre els altres, sinó pels homes i dones que saben beneir, abraçar, acollir i servir als més febles i necessitats.

D'aquesta manera, cada parròquia i cada comunitat cristiana podrà ser espai d'acolliment, casa oberta als més petits, lloc en el qual trobin esperança. Hem d'oferir a tots ells camins d'amor gratuït i promoció, d'afirmació i creixement. Fugim del perill de replegar-nos i tancar-nos en nosaltres mateixos i siguem Església que obeeix al Pare i es preocupa que no es perdi cap dels petits.

Foto de Dazzle Jam en Pexels

la paraula
de Déu

Diumenge XXX de Durant l'Any

Cicle A

Lectura del llibre de l'Èxode

22, 21-27

El Senyor diu: «No maltractis ni oprimesquis els immigrants, que també vosaltres vau ser immigrants en el país d'Egipte. No maltractis cap viuda ni cap orfe: Si els maltractes i alcen a mi el seu clam, jo els escoltaré i, encès d'indignació, vos mataré amb l'espasa: les vostres dones quedaran viudes, i orfes els vostres fills. Si prestes diners a qualcú del meu poble, als pobres que viuen amb tu, no facis com els usurers: no li exigesquis els interessos. Si et quedes com a penyora el mantell de qualcú, torna-li abans que es pongui el sol. És tot el que té per abrigar-se, el mantell que l'agombola. ¿Amb què dormiria? Si ell alçava a mi el seu clam, jo l'escoltaria, perquè som compassiu.»

Salm responsorial 17

R: **Vos estim, Senyor, vós m'enfortiu.**

Lectura de la 1ª carta de sant Pau als cristians de Tessalònica

1, 5c-10

Germans: Ja sabeu allò que fèiem per vosaltres mentre érem a la vostra ciutat. També vosaltres heu imitat el nostre exemple i el del Senyor, acollint la paraula de Déu enmig de moltes adversitats, plens del goig de

l'Esperit Sant. Així heu estat un model per a tots els creients de Macedònia i d'Acaia, perquè, des de la vostra ciutat, s'ha estès el ressò de la paraula del Senyor; i no solament a Macedònia i Acaia; pertot arreu parlen de la vostra conversió de manera que no ens fa falta afegir-hi res: ells mateixos contenen com va ser la nostra arribada entre vosaltres i com abandonàreu els ídols i us convertíreu a Déu, per adorar només el Déu viu i vertader i esperar del cel Jesús, el seu Fill, que ell ressuscità d'entre els morts, i que ens salvarà de la pena, en el judici que ha de venir.

Lectura de l'evangeli

segons sant Mateu 22, 34-40

En aquell temps, quan els fariseus van sebre que Jesús havia fet callar els saduceus, es tornaren reunir, i un d'ells, mestre de la Llei, per provar-lo, li va fer aquesta pregunta: «Mestre, ¿quin és el manament més gran de la Llei?» Jesús li contestà: «Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament. Aquest és el manament més gran i el primer de tots. El segon és molt semblant: Estima els altres com a tu mateix. Tots els manaments escrits en els llibres de la Llei i del Profetes vénen d'aquests dos.»

Lectura del libro del Éxodo

22, 20-26

Esto dice el Señor: «No maltratarás ni oprimirás al emigrante, pues emigrantes fuisteis vosotros en la tierra de Egipto. No explotarás a viudas ni a huérfanos. Si los explotas y gritan a mí, yo escucharé su clamor, se encenderá mi ira y os mataré a espada; vuestras mujeres quedarán viudas y a vuestros hijos huérfanos. Si prestas dinero a alguien de mi pueblo, a un pobre que habita contigo, no serás con él un usurero cargándole intereses. Si tomas en prenda el manto de tu prójimo, se lo devolverás antes de ponerse el sol, porque no tiene otro vestido para cubrir su cuerpo, ¿y dónde, si no, se va a acostar? Si grita a mi, yo lo escucharé, porque yo soy compasivo.»

Salmo responsorial 17

R: **Yo te amo, Señor; tú eres mi fortaleza.**

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses

1, 5c-10

Hermanos: Sabéis cómo nos comportamos entre vosotros para vuestro bien. Y vosotros seguisteis nuestro ejemplo y el del Señor, acogiendo la Palabra en medio de una gran tribulación, con la alegría del Espíritu Santo. Así llegasteis a ser un

modelo para todos los creyentes de Macedonia y de Acaya. No solo ha resonado la palabra del Señor en Macedonia y en Acaya desde vuestra comunidad, sino que además vuestra fe en Dios se ha difundido por doquier, de modo que nosotros no teníamos necesidad de explicar nada, ya que ellos mismos cuentan los detalles de la visita que os hicimos: cómo os convertisteis a Dios abandonando los ídolos, para servir al Dios vivo y verdadero, y vivir aguardando la vuelta de su Hijo Jesús desde el cielo, a quien ha resucitado de entre los muertos y que nos libra del castigo futuro.

Lectura del santo Evangelio según san Mateo

22, 34-40

En aquel tiempo, los fariseos, al oír que Jesús había hecho callar a los saduceos, se reunieron en un lugar y uno de ellos, un doctor de la Ley, le preguntó para ponerlo a prueba: «Maestro, ¿cuál es el mandamiento principal de la Ley?». Él le dijo: «"Amarás al Señor, tu Dios, con todo tu corazón, con toda tu alma, con toda tu mente". Este mandamiento es el principal y primero. El segundo es semejante a él: "Amarás a tu prójimo como a ti mismo." En estos dos mandamientos sostienen toda la Ley y los Profetas».

evangeli i vida

Les dues cares d'un únic Manament

Vicent Lladrés

Al'evangeli d'avui, Mateu posa junts a fariseus i saduceus, un d'ells que era "mestre de la Llei" vol "preparar una trampa" a Jesús. En una exhibició d'autoritat, simulen sotmetre Jesús a un examen, li demanen quin és el manament més gran de la Llei. Resulta estrany que vulguin posar-lo a prova amb una pregunta tan fàcil, la resposta la sabien de memòria tots els jueus, ells estan convençuts que Jesús respondrà correctament, així podran "agafar-lo en les seves pròpies paraules", ja que li podran replicar: "si l'amor a Déu és el més important dels manaments, ¿com és

que tu trenques aquest manament no respectant el dissabte, dia sagrat dedicat a Déu, ni respectes "el seu" sant temple, toques persones impures, menges amb pecadors, critiques als sacerdots...

Però aquesta rèplica no la van poder fer perquè Jesús va respondre a la pregunta que li feien, i una mica més. Ells li preguntaven pel primer i més important dels Manaments; Jesús els respon el primer i el segon. Afegeix el segon, però aquest "segon manament" no és secundari, ja que és semblant al primer.

"Qui no estima el seu germà, a qui veu, tampoc pot estimar Déu, a qui no veu" (1Jn

4,20). Per açò, guarir en dissabte, és a dir: treballar per als altres en el dia dedicat a Déu, acollir els "pecadors", alliberar el poble d'un "temple" que s'ha tornat opressiu... tot açò, visualitza l'amor a Déu.

El primer i el segon manament no són dos manaments sinó les dues cares d'un únic manament. No es pot parlar d'un sense incloure l'altre. I, en tot cas, el compliment del segon és la prova del compliment del primer. Mai hi ha incompatibilitat entre l'amor a Déu i l'amor als altres. "Complir amb Déu" no pot ser excusa per no "complir amb els germans".

pregar amb els salms

Salm 62 (61)

Que les preocupacions no ens ressequin Gadi Bosch osc

Una amiga m'ha escrit i em deia: estic convençuda que el més important a fer és: ser allò que una és; parlar d'allò que una creu; creure allò que una predica; viure allò que una proclama; estimar allò que una viu; morir per allò que una viu estimant. I l'amic orant del salm 62 (61) em diu confidencialment:

Només en Déu reposa la meua ànima d'ell em ve la salvació.

Només ell és la roca que em salva (v. 2)

Trobo en Déu el meu refugi (v. 8)

Avui respirem massa aire contaminat de temors, ansietats, angoixes... vivim massa sorolls en la ment, en el cor, en el cos, en cadascun dels sentits.

Vosaltres, poble seu, confieu sempre en ell, esplaiieu davant d'ell el vostre cor:

Déu és el nostre refugi (v. 9)

Juntament amb el salmista molts dies la meua pregària senzillament és reposar en Déu, abraçant el moment que visc, sigui el que sigui, reposar-ho tot en Déu. Pregar així m'ajuda a fer-me amiga dels canvis vitals i a

portar amb serenor el pes de la jornada. Em fa bé dir-me a mi mateixa: Reposa en Déu ànima meua.

«QUERIDA AMAZONIA» (4)

EL SENTIT COMUNITARI

Seguint la línia dels escrits anteriors sobre l'Exhortació, arribam al punt àlgid d'aquest primer apartat denominat **“Somni social”**, és a dir, **el sentit comunitari**. El Papa Francesc ens comenta que els pobles originaris de l'Amazònia tenen un fort sentit comunitari i viuen d'aquesta manera “el treball, el descans, les relacions humanes, els ritus i les celebracions. Tot es comparteix, els espais privats –típics de la modernitat– són mínims. La vida és un camí comunitari on les feines i responsa-

bilidades es divideixen i es comparteixen en funció del bé comú. No hi ha lloc per a la idea d'individu deslligat de la comunitat o del seu territori”. Aquesta pràctica i vida en comú es troba en plena sintonia amb l'estil i model de les primitives comunitats cristianes que ens comenta el llibre dels Fets dels Apòstols: **La multitud dels creients tenia un sol cor i una sola ànima, i cap d'ells no considerava com a propis els béns que posseïa, sinó que tot estava al servei de tots** (Fets 4, 32 i 2, 44-45).

Aquestes relacions humanes dels pobles de l'Amazònia es troben impregnades de la natura que els envolta. Per aquesta raó, quan els indígenes es troben obligats a emigrar a la ciutat solen perdre les arrels comunitàries condicionats pels hàbits urbans individualistes. **La saviesa de la manera de viure dels pobles originaris ens ha d'estimular a aprofundir en la fraternitat i solidaritat universal, sense acceptar cap forma de discriminació i dominació entre els éssers humans.**

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

Salms de la 2ª Setmana:

Dg.25, XXX de Durant l'Any: Ex 22, 20-26 / Sal 17 / 1^{Te} 1, 5c-10 / Mt 22, 34-40.

Di. 26, Fèria: Ef 4, 32-5, 8 / Sal 1 / Lc 13, 10-17.

Dt. 27, Fèria: Ef 5, 21-33 / Sal 127 / Lc 13, 18-21.

Dc. 28, Sants Simó i Judes, apòstols (F): Ef 2, 19-22 / Sal 18 / Lc 6, 12-19.

Dj. 29, Fèria: Ef 6, 10-20 / Sal 143 / Lc 13, 31-35.

Dv.30, Fèria: Fl 1, 1-11 / Sal 110 / Lc 14, 1-6.

Ds.31, Fèria: Fl 1, 18b-26 / Sal 41 / Lc 14, 1. 7-11.

Dg. 1, Tots Sants (S): Ap 7, 2-4. 9-14 / Sal 23 / 1^{Jo} 3, 1-3 / Mt 5, 1-12a.

Els Escoltes de Menorca reben el Premi Cooperació Cope Menorca 2020

El divendres 9 d'octubre el moviment educatiu Escoltes de Menorca va rebre el V Premi de Cooperació de Cope Menorca. Els membres del jurat van ressaltar la importància de la formació i l'educació en valors que ofereix el moviment escolta als fillets i joves, una formació que és clau per a construir una societat més justa i solidària.

L'acte d'entrega, que es va celebrar a la Sala Multifuncional des Mercadal, va ser presidit pel bisbe Mons. Francesc, la presidenta del Consell Insular, Susana Mora, i l'alcalde d'Es Mercadal, Xisco Ametller, i va comptar amb l'assistència de Xavier Bonet, director regional de Cope a les Balears.

Aquest reconeixement coincideix amb l'aniversari dels Escoltes de Menorca, amb un projecte educatiu que enguany compleix 50 anys, formant i educant als joves de la nostra illa en la fe i els valors del missatge de Jesús, l'esperança i la convivència, la solidaritat, el respecte, la tolerància, i

la cura del medi ambient i la convivència amb la natura. En el nostre temps, el paper d'aquest moviment catòlic segueix sent molt important per a caminar junts i oferir un espai de trobada i convivència als nostres fillets i joves. Enhorabona a tots els integrants del moviment Escolta (caps, agrupaments, monitors, pares, fillets i joves) i endavant amb el vostre projecte educatiu!

Foto: Toni Fullana

Assemblea Ordinària Escoltes de Menorca

El proper divendres 30 d'octubre Assemblea Ordinària dels Escoltes a la seu dels Escoltes de Menorca, situada al número 10 de la plaça Reial de Maó. A les 19.15 h en primera convocatòria i a les 19.45 h en segona convocatòria. Confirmar assistència abans de les 20 h del dia 29 d'octubre escrivint a escoltes@escoltesmenorca.org

Horaris misses Tots Sants als cementeris i/o esglésies.

-Maó, Ermita de la Mare de Déu de Gràcia: dia 1 i 2, missa a les 8.30 h.

-Ferreries, cementiri: missa dia 2, a les 10 h.

-Ciutadella, església del Cementiri Nou: dia 1 i 2 missa a les 16 h. Església del Cementiri Vell: dia 1 i 2 missa a les 13 h i a les 16 h.

-Es Castell: dia 1, missa al cementiri a les 16 h.

-Sant Lluís: dia 1, missa al cementiri a les 16.30 h.

-Sant Climent: dia 1, pregària al cementiri a les 16.30 h.

-Alaior: dia 1, celebració de la Paraula al cementiri a les 17 h.

-Es Mercadal: dia 2, missa a la parròquia de Sant Martí a les 11.30 h.

-Fornells: dia 2, missa a la parròquia de Sant Antoni Abat a les 10 h.

-Es Migjorn Gran: dia 2, missa a l'església de Sant Cristòfol a les 19 h.

Servei de repartiment d'aliments

Podeu deixar productes i aliments de primera necessitat (**farina, sucre, cacau en pols, productes de neteja...**) a les cistelles dels supermercats i a les parròquies. Després seran repartits entre les persones i famílies necessitades a través dels serveis de Càritas parroquials.

Notícies nostres

El moviment de gent gran de Vida Creixent inicia el nou curs

En l'inici d'aquest nou curs pastoral, també els grups de Vida Creixent de Menorca s'han reunit en els seus arxiprestats per a celebrar una Eucaristia d'inici de curs. El desig d'aquest nou curs és que els participants del moviment laical de jubilats i majors es trobin a gust i continuïn amb una convivència i una formació que enriqueix la seva fe. Es tracta d'una formació que adquireixen per mitjà de la Paraula de Déu, enguany a través del guió que es titula "**L'harmonia de la teva vida**". Aquesta formació és molt enriquidora per als grups, i els integrants també la transmeten a les seves famílies i amics. Com expressen des del grup de "Vida Creixent", "no es tracta de fer grans coses sinó de viure amb autenticitat la pròpia vida de majors i fer que aquest món respongui cada vegada més i millor a la voluntat creadora i salvadora de Déu, el nostre Pare, i que ens proposem fites sense tenir en compte l'edat, ni malalties o condicions físiques

complicades". L'objectiu del Moviment d'Apostolat Seglar de Gent Gran i Jubilats és **transmetre l'alegria de l'Evangeli, aportant a la societat l'esperança dels valors cristians**. Aprofitem aquestes oportunitats, plenes d'il·lusió i gràcia que el Senyor ens brinda, per al present curs que estem començant.

A. Fernando Villalonga Sintes

Foto: Comissió Diocesana de Vida Creixent

Donació d'un gran fons documental a l'Arxiu Diocesà

L'Arxiu Diocesà de Menorca ha vist ampliat el seu fons documental amb un gran nombre de documents de gran rellevància històrica i cultural. Aquests documents són part d'un fons documental que l'escriptora Margarita Caules ha donat a l'Arxiu Diocesà de la nostra illa. L'entrega es va dur a terme fa uns dies a l'Ar-

xiu amb l'assistència de l'escriptora, el bisbe Francesc i l'arxiver Marc Pallicer.

Margarita Caules ha fet donació del **llegat Esteban Amengual Begovich**, un mariner menorquí que va arribar a les Filipines a bord de les seves naus, el qual va redactar diferents cròniques sobre aquests viatges. També s'han donat a l'Arxiu els documents de quan es van fer les primeres cases del Lloc de Sa Torre i, finalment, **una sèrie de documents sobre Teodoro Ládico**, polític nascut a Maó, que va ser consol grec a les Illes i ministre d'Hisenda durant la Primera República. Tots aquests documents queden dipositats a l'Arxiu per al seu estudi, catalogació i custòdia, disponibles per als investigadors que ho sol·licitin i, també, a l'abast de la gent que estigui interessada a consultar i conèixer més sobre aquests personatges que formen part de la història menorquina.

Foto: Diari Menorca

Benedicció del nou ambó de la parròquia de la Mare de Déu del Roser des Castell

L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu." (Mt4, 4). Nodrir-se de la Paraula de Déu és clau a la vida de qualsevol cristià. Per aquesta rellevància que té, el diumenge 11 d'octubre a la comunitat parroquial d'Es Castell es va beneir un nou ambó durant la celebració de la titular, la Mare de Déu del Roser. Des d'aquest ens podem nodrir diàriament d'aquesta Paraula de Vida amb la seva proclama i prèdica. El disseny del nou ambó vol fer una interpretació de la taula de l'altar que trobem al mateix presbiteri, per aquest caràcter d'aliment que té la Paraula.

Foto: Jaume Denclar Quevedo